

ศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่อง
ที่มีต่อทักษะการฟัง การพูดและการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

A Study of English Teaching Methods by Physical Response
and Storytelling towards English Listening, Speaking and
Writing Skills of Students of the Faculty of Humanities in
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ผศ.ดร.วีระกาญจน์ กนกกมลเศ

Asst.Prof.Dr.VeeraKarn Kanokkamalade

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่องที่มีต่อทักษะการฟัง การพูด และการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลองและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านการฟัง การพูดและการเขียนภาษาอังกฤษ และศึกษาเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการสอนภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทางและการเล่าเรื่อง ระเบียบวิธีวิจัยและกลุ่มตัวอย่างได้แก่นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ ชั้นปีที่ ๑-๔ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๑๘๖ รูป/คน เก็บรวบรวมจากแบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์จากการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และเชิงอนุมานโดยใช้สถิติทดสอบ t – test และ F-test กำหนดความสำคัญไว้ในระดับ ๐.๐๕

ผลการวิจัยพบว่า การสอนภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่อง ก่อนมีการสอนในชั้นเรียน นิสิตมีความรู้ด้านการฟัง การพูดและการเขียนภาษาอังกฤษ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีการสอนอีกครั้งหนึ่ง อยู่ในระดับ มาก เมื่อเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t-test มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ ๐.๐๐ จากการสัมภาษณ์นิสิตให้ข้อมูลว่า การสอนดังกล่าวทำให้เข้าใจภาษาอังกฤษง่าย จดจำคำศัพท์ได้แม่นยำมากขึ้น และมีโอกาสได้แสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้อาจารย์ให้ข้อเสนอแนะ

คำสำคัญ: วิธีการสอนภาษาอังกฤษ, การแสดงท่าทาง, การเล่าเรื่อง, การฟัง การพูด การเขียนภาษาอังกฤษ, นิสิต

Abstract

This research is entitled ‘A Study of English Teaching Methods by Physical Response and Storytelling towards English Listening, Speaking and Writing Skills of Students of the Faculty of Humanities in Mahachulalongkornrajavidyalaya University’. It is a quasi-experimental research and qualitative research with the objectives to study the level of knowledge on English listening, speaking and writing skills as well as to compare between before and after English teaching methods with the physical response and storytelling.

The research methods and sample group consist of the first year to fourth year students with the number of 186 persons who are studying at the Faculty of Humanities in Mahachulalongkornrajavidyalaya University. For data collection, questionnaire and in-depth interview have been used. The data is analyzed from percentage, mean, and inferential statistics using t-test and f-test. As for the significant statistics used for analyzing data is at 0.05 level.

The result of research is found that for English teaching methods with the physical response and storytelling before teaching in the classroom students have knowledge on English listening, speaking and writing skills in overview pictures, it is at the moderate level, and after teaching again it is at the high level. When comparing by using statistics of t-test, the significant difference is at 0.00 level. From an interview with students, it is found that such a way of the mentioned teaching makes students understand English easier, enabling them to remember vocabularies accurately and students have an opportunity to show their ability in using English language for letting their teachers give some more suggestions.

Keywords : English Teaching Methods, Physical Response, Storytelling, English Listening, English Speaking, English Writing, Students

บทนำ

ภาษาเป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสาร โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้ติดต่อสื่อสารทั่วไปและขอบข่ายของการใช้ภาษาดังกล่าวก็ครอบคลุมทั้งโลกเป็นภาษาแห่งโอกาส กล่าวคือหนึ่งในคุณสมบัติของผู้ทำงานในแต่ละสาขาอาชีพในปัจจุบันล้วนกำหนดว่าต้องฟัง พูด และเขียนภาษาอังกฤษได้ดี^๑ ในชีวิตประจำวัน ทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญ เพราะเป็นทักษะที่ใช้มากกว่าทักษะอื่น^๒ ทักษะการฟังในระดับเริ่มต้น เน้นการฟังเสียง พยางค์ คำศัพท์ วลีแล้วสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง^๓ ในบรรดา ๔ ทักษะทักษะการฟังเป็นทักษะแรกของการสื่อสารถ้าฟังไม่รู้เรื่องก็จะไม่สามารถพูดโต้ตอบได้^๔ ส่งผลให้ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกที่ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ฉะนั้นการพัฒนาทักษะการพูดจึงต้องใช้เวลาในการฝึก^๕

การสอนภาษาอังกฤษแบบดั้งเดิมเป็นการสอนโดยถือเอาความสามารถในการท่องศัพท์ การแปล และการจดจำกฎเกณฑ์ ไวยากรณ์ต่างๆ เป็นหลักการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีนี้เหมาะกับการสอนผู้เรียนกลุ่มใหญ่ โดยผู้สอน มอบหมายให้ผู้เรียนคัดลอกกฎ ท่องจำทำแบบฝึกหัด และแก้ตามทีผู้สอนเฉลย และวัดประเมินผล การเรียนรู้ด้วยการใช้ข้อสอบที่มีความคล้ายคลึงกับแบบฝึกหัด วิธีการสอนเช่นนี้เป็นการช่วยลดภาระของผู้สอน ในขณะที่ผู้เรียนทำหน้าที่เพียงแต่เป็นผู้รับฟัง ท่องจำข้อมูล และเขียนตามกฎเท่านั้น ด้วยเหตุนี้การใช้วิธี การสอนแบบไวยากรณ์-แปลจึงส่งผลต่อผู้เรียนที่มีความขยัน มีความพยายามเข้าใจกฎเกณฑ์ ทางไวยากรณ์ ในขณะที่ผู้เรียนที่ไม่มีความถนัดในการท่องจำจะรู้สึกว่าเป็นวิธีการเรียนที่น่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ^๖ ไม่สามารถสนองต่อการเรียนรู้ของนิสิตที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน ผู้สอนจำเป็นต้องมีการพัฒนารูปแบบการสอนอยู่ตลอดเวลา

วิธีการสอนภาษาอังกฤษตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่อง (Total physical Response and Storytelling -TPRS) เป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามคำสั่งตามสถานการณ์และตอบสนอง

^๑ กฤษณา สิกขมาน, บทบาทการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษใหม่, คณะศึกษาศาสตร์ (มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๔), หน้า ๖๘-๘๓.

^๒ สุมิตรา อังวัฒนกุล, แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙), หน้า ๗๓.

^๓ กุศยา แสงเดช, ภาษาอังกฤษภาคปฏิบัติสำหรับครูประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิ.เจ. พรินติ้ง, ๒๕๔๘), หน้า ๑๓๒.

^๔ รูปทอง กว่างสวัสดิ์, คู่มือการสอนภาษาอังกฤษ, (มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์, ๒๕๕๕), หน้า ๒๗.

^๕ กองวิจัยทางการศึกษา, การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒), หน้า ๑๘-๒๐.

^๖ ฤทัย พานิช, การจัดการเรียนการสอนภาษาที่สองโดยใช้วิธีการสอนไวยากรณ์-แปล, วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๑ ประจำปี เดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๕๙ หน้า ๖๙.

ด้วยท่าทางที่เหมาะสม อาจารย์สอนคำศัพท์ใหม่ให้ผู้เรียน โดยใช้ท่าทาง รูปภาพและคำศัพท์ที่คุ้นเคยในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจับคู่สลับกันทำกิจกรรมฝึกคำศัพท์ใหม่ คนแรกบอกคำศัพท์อีกคนหนึ่งแสดงท่าทางที่เพื่อนบอก ผู้เรียนนำประโยคมาพูดต่อกันเป็นตอนสั้นๆพร้อมแสดงท่าทางประกอบและให้ผู้เรียนพูดเรียนประโยค โดยใช้คำศัพท์ที่เรียนมาแล้วพร้อมแสดงท่าทางและใช้รูปภาพประกอบผู้ศึกษาค้นคว้ามีความมุ่งมั่นที่จะใช้วิธีการสอนตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่องให้กับผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาผู้เรียนที่มีปัญหาด้านทักษะการฟัง ทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เมื่อผู้เรียนฟังแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้โดยการแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่องได้

สภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่องที่มีต่อทักษะการฟัง การพูดและการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและพัฒนาวิธีที่กำลังศึกษาอยู่ซึ่งมีพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษของนิสิตและเปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิตระหว่างก่อนการจัดการเรียนการสอนและหลังการสอนภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทางและการเล่าเรื่อง

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองและเชิงคุณภาพซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนหลักการ ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษแบบแสดงท่าทางและรูปภาพของนิสิต จากนั้นได้ทำการสร้างเครื่องมือซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการปฏิบัติคือการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบแสดงท่าทาง และข้อมูลเกี่ยวกับรูปภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติอนุมาน สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) และการวิเคราะห์มูลเชิงคุณภาพโดยการจัดจำแนกและจัดระบบข้อมูล (Typology and Taxonomy) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ ชั้นปีที่ ๑-๔ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นพระภิกษุ มีสถานภาพด้านอายุระหว่าง ๒๖-๓๐ ปี มีพรรษาในการบวชระหว่าง ๑-๕ พรรษา มีวุฒิการศึกษาสามัญ ที่ผ่านการเข้าเรียนโดยใช้ลักษณะ

แสดงท่าทางและรูปภาพ ผลการวิจัยทั้งก่อนการเรียนการสอนและหลังการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา สายสามัญชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีวุฒิการศึกษาทางธรรมนักรธรรมชั้นเอก และส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์

ข้อมูลก่อนจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามรูปแบบตอบสนองท่าทางและเล่าเรื่อง โดยภาพรวม นิสิตมีความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจของตน อยู่ในระดับ ปานกลาง หลังจากมีการจัดการเรียนการสอนแล้วโดยใช้เครื่องมือชุดเดิมวัดค่าคะแนน นิสิตแสดงความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีทิศทางในเชิงบวกตามเงื่อนไขที่ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัยรายด้านของตัวแปรตาม พบว่า หลังมีการจัดการเรียนการสอนแบบแสดงท่าทางและเล่าเรื่อง นิสิตมีพัฒนาการในการฟังอยู่ในระดับที่ดีขึ้นตามค่าเฉลี่ยและผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สามารถฟังคำศัพท์เชิงวิชาการได้ ผู้วิจัยได้เชิญอาจารย์ชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา ช่วยในการสัมภาษณ์เพื่อทดสอบพัฒนาการนิสิตด้านความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษในสำเนียงของเจ้าของภาษา และนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากกว่า ร้อยละ ๕๐ ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง สามารถตอบโต้ในการสนทนาได้ทุกข้อคำถาม สามารถออกเสียงตามสำเนียงของเจ้าของภาษาสอบสัมภาษณ์

ส่วนผลการวิจัยด้านการพูด มีความสัมพันธ์กับการฟังเช่นเดียวกัน เป็นการวัดจากการสัมภาษณ์ในรูปแบบของการสนทนากับอาจารย์ที่เป็นเจ้าของภาษา มีพัฒนาการที่ดีขึ้นมากตามค่าเฉลี่ยที่วัดผลเชิงปริมาณ มีความสอดคล้องกันระหว่างข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

จากการเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่อง วัดในจากตัวแปรตามคือผลการพัฒนาจากการฟัง การพูดและการเขียนภาษาอังกฤษทั้ง ๔ ด้าน เปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t-test มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ ๐.๐๐ ทุกด้าน

ผลการทดสอบสมมุติฐาน

จากการทดสอบสมมุติฐานตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สมณะเพศ (คือ พระภิกษุ สมณะ และคฤหัสถ์) ประเภทของนิสิต(นิสิตชาวต่างประเทศ และนิสิตชาวไทย) อายุของนิสิต อายุพรรษาในการบวช วุฒิการศึกษาสายสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรมและวุฒิการศึกษาทางภาษาบาลี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทุกปัจจัยไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่อง ซึ่งแสดงว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในรูปแบบนี้ สามารถใช้กับระดับประสบการณ์และพื้นฐานการศึกษาของนิสิต

วิจารณ์

ผลงานวิจัย เรื่อง ศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่องที่มีต่อทักษะการฟัง การพูดและการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีจุดเด่นและด้อย ดังนี้

จุดเด่น คือ สามารถนำผลการวิจัยฉบับนี้ไปใช้ในการพัฒนาพื้นฐานภาษาอังกฤษ และใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาทุกระดับ เมื่อมีการควบคุมการเรียนรู้ให้เกิดความเข้าใจอย่างดี เพราะเป็นวิธีฝึกให้ผู้เรียนมีการจดจำคำศัพท์ และการพัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษ เข้าใจประโยคภาษาอังกฤษได้ในระยะยาว เพราะมีการฝึกการเรียนการสอนในเชิงปฏิบัติการโดยผู้สอนต้องมีการกำกับดูแลอย่างมาก

จุดด้อย หากไม่มีการควบคุมการเรียนการสอนอย่างจริงจังอาจไม่ก่อให้เกิดผลการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยฉบับนี้ได้และการเรียนการสอนตามผลวิจัยฉบับนี้ มีผลจำกัดคือผู้เรียนต้องมีการยอมรับในการฝึกปฏิบัติตามเงื่อนไขของวิธีการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการสอนภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่อง มีข้อเสนอแนะจากผลค้นพบ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑) ควรมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษในเชิงวิชาการของนิสิตให้มีความรู้เพิ่มขึ้น

๒) ควรมีกิจกรรมแบบต่อเนื่องโดยพัฒนารูปแบบการสอนแบบต่อเนื่อง ทำให้เกิดทักษะสามารถนำทักษะความรู้ไปใช้งานได้จริง

๓) ควรมีกิจกรรมด้านการแข่งขันการพูด การฟัง และการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตเพื่อให้นิสิตเกิดทักษะและเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะให้การศึกษาวิจัย

ควรจัดทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนภาษาอังกฤษแก่สังคมนอกจากมหาวิทยาลัยเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริการและพัฒนาสังคม

ควรจัดทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือสื่อสารสมัยใหม่เพื่อเพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน

บรรณานุกรม

กฤษณา สิกขมาน. บทบาทการสอนภาษาอังกฤษในสหัสวรรษใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๔.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์, ๒๕๔๗.

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๘.

ฐปทอง กว้างสวัสดิ์. สัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ. มหาสารคาม. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๕.

พรวรรค์ สีป้อ. สดุดยอติวิธีสอนภาษาอังกฤษ. อักษรเจริญทัศน์. กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๐

สุมิตรา อังวัฒนกุล. แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ฤทัย พานิช. การจัดการเรียนการสอนภาษาที่สองโดยใช้วิธีการสอนไวยากรณ์-แปล. วารสารมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร.ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๑ ประจำเดือน มกราคม – เมษายน ๒๕๕๙.